

Tid Tisdagen den 25 september 2012 kl. 17.05 – 18.35

Plats Bolindersalen, Tekniska nämndhuset

Justerat Tisdagen den 2 oktober 2012

Per Ankersjö

Mikael Magnusson

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Per Ankersjö (C), ordföranden
Katarina Luhr (MP), vice ordföranden
Jonas Nilsson (M)
Torbjörn Erbe (M)
Per Ola Bosson (M)
Nils Ingelström (M)
Karin Karlsbro (FP)
Mikael Magnusson (S)
Åsa Wester (S)
Mats E. P. Lindqvist (MP)
Stellan F Hamrin (V)

Tjänstgörande ersättare:

Anders Thureson (M) §§ 1-25	för Helena Levy (M)
Eva Runvald (M) § 26	för Helena Levy (M)
Fredrik Canerstam (S) §§ 1-25	för Rana Carlstedt (S)
Måns Lönnroth (S) § 26	för Rana Carlstedt (S)

Ersättare:

Eva Runvald (M) §§ 7-25
Viktor Strååt (M)
Andreas Lundin (M)
Per Johansson (FP)
Måns Lönnroth (S) §§ 1-25
Kristina von Engeström (S)
Charles Berkow (MP)
Belinda Hellberg (MP)
Sara Stenudd (V)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm, Daniel Selin, Emily Tjäder, Gustaf Landahl §§ 1-25, Håkan Andersson, Ingrid Mårtenson, Malin Ekman §§ 1-25, Maria Svanholm, Pia Winbladh Högfors, Åsa Hoffmann, personalföreträdaren Luis Lopez samt biträdande borgarrädssekreteraren Markus Berensson.

§ 23

Miljö- och hälsoutredningen 2012 – Värdering av påverkansfaktorer och källor

Dnr 2011-4039

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens rapport Miljö- och hälsoutredning 2011 – Värdering av påverkan och källor.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att Miljö- och hälsoutredningen, vid sidan om lagstiftning och uppdrag i budget, ska utgöra ett underlag för prioritering av förvaltningens aktiviteter i verksamhetsplaneringen.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att aktualisering av Miljö- och hälsoutredningen fortsättningsvis ska ske med tre års intervall med nästa avrapporteringstillfälle år 2015.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 10 september 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:
 1. Godkänna anmälan av förvaltningens rapport Miljö- och hälsoutredning 2011- värdering av påverkan och källor.
 2. Miljö- och hälsoutredningen ska fortsättningsvis ske med två års intervall med nästa avrapporteringstillfälle 2014.
 3. I övrigt anföra följande:

Miljö- och hälsoutredningen ska både tjäna som beskrivning av miljösituationen i Stockholm och som underlag för prioriteringar av tillsynsverksamheten och miljöförvaltningens övriga arbete. Med denna bakgrund tycker vi att det är rimligt att utredningen uppdateras och presenteras minst två gånger per mandatperiod då utfallet av utredningen starkt bör styra nämndens prioriteringar. Utredningen bör även få konsekvenser för prioriteringar utanför nämnden. Vi anser i övrigt att det vore lämpligt att miljö- och hälsoutredningen presenteras i början av en mandatperiod för att sedan kunna följas upp efter två år av samma politiska församling.
- 3) Stellan F Hamrin (V) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:

Vi anser att utredningen bör presenteras vartannat år både för att det behövs i sak

och för att det annars kommer i otakt med mandatperioderna.

Vi instämmer i övrigt i allt väsentligt med förvaltningens synpunkter och bedömningar men vill komplettera med följande förändringar;

- 1) Koppar utgör ett stort problem i stadens miljö med höga halter i en stor del av staden. Sedan 2005 har dessutom halterna av koppar i rötslam ökat med runt 30 %, och riskerar att inte uppfylla kraven för rötslam. Här krävs förslag på åtgärder för att vända utvecklingen.
- 2) Miljömålet *Ingen övergödning* kräver kraftfulla åtgärder för att uppnås. I problembeskrivningen saknas uppgifter om den kanske väsentligaste källan i övergödda sjöar nämligen allt för stora mörtfiskbestånds bidrag till växtplanktons tillväxt genom sin predation på djurplankton och genom konsumtion av fosforrika "sediment" (jmf motivet till förra årets världsvattenpris). I sjöar avlastade tidigare alltför stora näringstillskott är ofta mörtfiskreduktion ett snabbt och billigt sätt att restaurera sjöar av ovan nämnda skäl.
- 3) Målet ett rikt djur- och växtliv urholkas successivt p.g.a. ytförluster och barriärer. Exploateringen av grönområden fortgår med oförminskad takt. Promenadstads-strategin med byggande i bl.a. gröna kilar kommer att ytterligare urholka uppsatta mål, vilket bör tydliggöras och åtgärdas.
- 4) Dålig luftkvalité inomhus är ett olöst och växande problem. Omkring hälften av våra skolor och förskolor har bristande ventilation och problemen med fukt och mögel ökar. I första hand de runt 25 % av stadens invånare som är överkänsliga eller allergiska drabbas hårt av detta. Åtgärder måste vidtas genom enkäter till i första hand alla stadens skolor, förskolor och äldreboenden kombinerade med mätning av fukt och gifthalter vid golv.
- 5) Elektromagnetiska fält uppstår också vid mobilmaster och mobiltelefoner, vilket förbigås. Det är felaktigt att påstå att det saknas belägg för skador av EM fält i radiofrekvensområdet. Bl.a. har Prof Hagnell i Örebro har visat att runt 100 personer dör i förtid p.g.a. cancer i den hörselnerv som är mest belastad vid mobilsamtal, vilket accepterats av WHO, som också varnar för risken med denna typ av strålning – i första hand vad gäller barn och ungdomar. En stor grupp i Lund under ledning av Prof. Persson har visat att blod-hjärnbarriärer i försöksdjurs hjärnor delvis upphör att fungera vid strålning jämförbar med den som skapas vid mobiltelefonsamtal. Inga av dessa studier har vederlagts och de studier som påvisar ingen eller liten risk har gällt andra typer av orsakssammanhang. WHOs expertgrupp med sin nye Ordf. - den tidigare svenske ordf. tvingades att omedelbart avgå i vintras p.g.a alltför nära relationer till mobiltelefonindustrin - har gradvis skärpt sin bedömning av riskerna. Riskerna bör uppgraderas.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) och Mikael Magnusson m.fl. (S).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) enligt följande:

Det är viktigt att stadens resurser går dit de gör mest nytta för att erbjuda kommunens invånare en så bra service som möjligt. Om resultatet av miljö- och hälsoutredningen ändras väldigt lite från år till år, och kräver en stor arbetsinsats som inte ger ett motsvarande resultat, är det rimligt att endast genomföra en miljö- och hälsoutredning vart tredje år. Om detta sker är det emellertid viktigt att miljö- och hälsoutredningen ligger rätt i policycykeln så att en nyligen uppdaterat utredning alltid finns tillgänglig som grund när staden tar fram ett nytt miljöprogram.

Det är även viktigt att analysera vad staden kan göra med de resurser, i arbetstimmar och budgetutrymme, som frigörs när miljöförvaltningen övergår till att genomföra en miljö- och hälsoutredning vart tredje år i stället för varje år. Vi utgår från att denna förändring också utvärderas noga.

Särskilt uttalande lämnas av Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Vi tillstyrker förvaltningens förslag till beslut med följande kommentarer:

2012 års Miljö- och hälsoutredning visar på många positiva trender. Uppgraderingen av kvicksilver måste få betydelse i tillståndsgivningen för bland annat energianläggningar i Stockholmsområdet. Utredningens största brist gäller kemikalier.

- Förvaltningen bör ta initiativ till att utveckla en metodik för att systematiskt kartlägga hur halterna utvecklas hos barn och gravida kvinnor av de kemikalier som kan ha störst betydelse för barns hälsa.
- Metodiken bör också omfatta principer för hur olika kemikalier skall prioriteras.
- Förvaltningen bör dessutom utveckla en metodik för att kartlägga de viktigaste exponeringsvägarna för de kemikalier som ges högst prioritet.
- Detta arbete kan med fördel göras tillsammans med Göteborg och Malmö och kanske också en och annan europeisk stad.

Det material som kommer fram i ett sådant arbete kommer att ha stor betydelse för Stockholms egen kemikaliepolitik, för den offentliga upphandlingen, för forskningen samt sannolikt också för det fortsatta arbetet inom EU:s kemikaliekontroll.

Vid protokollet
Ingrid Mårtensson

Rätt utdraget intygar:
